

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД
У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне
злочине
Кж1-По2 6/25
7.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Растка Поповића, председника већа, Оливере Анђелковић, др Миодрага Мајић, Душана Агатоновића и Раше Јанковића, чланова већа, уз учешће вишег саветника Росанде Џевердановић Савковић, као записничара, у кривичном поступку против **окривљеног АА**, због кривичног дела Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама: Јавног тужиоца за ратне злочине и браниоца окривљеног АА, адвоката Слободана Стојановића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 12/22 од 12.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 7.11.2025. године, једногласно је донео следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе Јавног тужиоца за ратне злочине и браниоца окривљеног АА, адвоката Слободана Стојановића, а пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 12/22 од 12.12.2024. године, **СЕ ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 12/22 од 12.12.2024. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, па је, применом наведеног законског прописа и одредби чланова 5, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ, осуђен на казну затвора у трајању од 7 (седам) година. На основу чланова 261, 262 и 264 став 4 ЗКП, окривљени АА ослобођен је дужности плаћања трошкова кривичног поступка.

Против напред наведене пресуде, благовремено су жалбе изјавили:

- Јавни тужилац за ратне злочине, због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, као другостепени, на основу члана 455 став 1 тачка 3 ЗКП, преиначи пресуду Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К.По2 12/22 до 12.12.2024. године, тако што ће окривљеног АА осудити на казну затвора у трајању од осам година; и
- бранилац окривљеног АА, адвокат Слободан Стојановић, из свих законских разлога, са предлогом да Апелациони суд у Београду, преиначи побијану пресуду и АА ослободи од оптужбе, или да побијану пресуду укине и предмет врати на поновно суђење, уз захтев да заједно са окривљеним, у смислу одредбе члана 447 ЗКП, буде обавештен о седници другостепеног већа.

Јавни тужилац за ратне злочине, поднео је одговор на жалбу браниоца окривљеног АА, адвоката Слободана Стојановића, са предлогом да се жалба одбије као неоснована.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Слободан Стојановић поднео је одговор на жалбу Јавног тужиоца за ратне злочине, са предлогом да Апелациони суд у Београду жалбу одбије као неосновану.

Јавни тужилац за ратне злочине, у предлогу Ктж.бр. 5/25 од 29.4.2025. године, предложио је да Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, усвоји жалбу тужилаштва и преиначи пресуду Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 12/22 од 12.12.2024. године, тако што ће окривљеном АА изрећи казну затвора у трајању од осам година, због кривичног дела Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је седницу већа, у складу са одредбом члана 447 ЗКП, у присуству Јавног тужиоца за ратне злочине Огњена Ђукића, окривљеног АА и његовог браниоца, адвоката Слободана Стојановића, на којој је размотрио списе предмета, па је, након разматрања навода и предлога из жалби, а имајући у виду и предлог Јавног тужиоца за ратне злочине, као и одговор Јавног тужиоца за ратне злочине на жалбу браниоца окривљеног АА, адвоката Слободана Стојановића, као и одговор браниоца окривљеног АА, адвоката Слободана Стојановића, на жалбу Јавног тужиоца за ратне злочине, те објашњења навода жалби, које су дали Јавни тужилац за ратне злочине и бранилац окривљеног, па након што је првостепену пресуду испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалбама, сходно одредби члана 451 став 1 ЗКП, нашао:

- жалбе су неосноване.

Жалбом браниоца окривљеног АА, оспорава се оцена исказа сведока “А”, дата од стране првостепеног суда, тако што се истиче да је сведок дала више исказа који се разликују у релевантним детаљима, и то у погледу начина предузетих радњи силовања.

Међутим, првостепени суд је анализирао све исказе које је сведок-оштећена “А” дала, и то дана 17.12.2004. године, пред Министарством унутрашњих послова, Управа полиције, Сектор криминалистичке полиције Горажде, дана 24.12.2007. године, пред Државном агенцијом за истраге и заштиту, дана 3.12.2009. године, пред Државном

агенцијом за истраге и заштиту, Центра за истраживање ратних злочина, као и дана 21.2.2024. године, на главном претресу пред првостепеним судом, при чему је првостепени суд изнео јасне и аргументоване разлоге у погледу оцене исказа сведока оштећене "А", које као правилне прихвата и веће овог суда.

Наиме, првостепени суд је, у погледу детаља извршеног кривичног дела, правилно као најпоузданије прихватио исказе сведока-оштећене "А" дате пред Државном агенцијом за истраге и заштиту дана 3.12.2009. године и на главном претресу дана 21.2.2024. године, а ово из разлога што се сведок-оштећена о појединостима како се силовање одиграло, први пут детаљно изјашњавала 3.12.2009. године, који исказ је сагласан са исказом датим на главном претресу када је сведок непосредно испитана и била подвргнута контрадикторном поступку. При томе, првостепени суд је имао у виду да се сведок-оштећена током поступка у одређеној мери различито изјашњавала како се критични догађај, односно силовање одиграло, али је правилно нашао да то није довело у сумњу чињеницу да ју је окривљени АА заиста силовао, при чему је суд правилно имао у виду протек времена од када се критични догађај одиграо, с обзиром да то јасно доводи до немогућности да се исприча иста прича, са истим детаљима, што значи да се могло заборавити или помешати неки детаљи самог догађаја, а посебно имајући у виду протек времена између давања исказа, природу кривичног дела, будући да је и сама сведок-оштећена "А" испитана на главном претресу говорила о томе да јој је било "неугодно" приликом давања исказа, а посебно имајући у виду и психичко стање оштећене, с обзиром да се критични догађај одиграо након губитка – насилне смрти ћерке, која је у том тренутку имала 12 година, истог дана када ју је сахранила. У прилог оваквом ставу првостепеног суда, говори налаз и мишљење сталног судског вештака спец.неуропсихијатрије, да је сведок-оштећена, узрочно последично са инкриминисаним догађајем сексуалне тортуре, развила симптоме посттрауматског стресног догађаја, који се манифестују симптомима поновног преживљавања трауматског доживљаја и избегавањем свих ситуација које је подсећају на трауматско искуство.

У жалби браниоца окривљеног, истиче се да је постојећи налаз и мишљење, дат од стране др Алме Браво Мехмедбашић, и то 26 година након инкриминисаног догађаја, типичан налаз за потребе парничног поступка ради накнаде штете, који не даје ништа од онога што представљају потребе кривичног поступка, односно, не даје адекватну оцену опажајних и интерпретативних капацитета оштећене у релевантним временима.

Међутим, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, налази да је првостепени суд правилно поступио када је налаз и мишљење сталног судског вештака, спец.неуропсихијатрије, субспецијалисте форензичике психијатрије Алме Браво Мехмедбашић, од 30.3.2018. године, а које вештачење је урађено по наредби Тужилаштва БиХ, Посебног одјела за ратне злочине, као и њено усмено изјашњење на главном претресу од 15.5.2024. године, у потпуности прихватио, с обзиром да је исти дат стручно, објективно и у свему према правилима струке. Наиме, из писаног налаза и мишљења вештака, утврђено је да је сведок, узрочно последично са инкриминисаним догађајем сексуалне тортуре, развила симптоме хроничног посттрауматског стресног поремећаја, а што се манифестује симптомима поновног преживљавања трауматског доживљаја кроз наметујућа сећања са пратећим негативним емоцијама и порастом анксиозности, избегавањем свих ситуација које је подсећају на трауматско искуство, уз негативан емоционални однос према сексуалности, те хипербуђењем кроз пораст анксиозности и несанице, те да се, уз хронични посттрауматски стресни поремећај, код сведока развија и коморбидитетни депресивни поремећај. Испитана на главном претресу, судски вештак

је додала да су душевни болови због умањења општеживотне активности, а у основи тог умањења је психички поремећај, узрочно последично везан са сексуалном тортуром, те је вештак навела да сведок оштећена нема поремећај опажања, а да су оштећења упамћивања блажа.

Имајући у виду цитирани налаз и мишљење судског вештака, из којег је утврђено, не само душевно стање сведока-оштећене “А”, као последица трауматичног догађаја, односно сексуалне тортуре, већ и то да оштећена нема поремећај опажања и да су оштећења упамћивања блажа, па је првостепени суд правилно поступио, како је то већ напред наведено, када је налаз и мишљење судског вештака Алме Браво Мехмедбашић, у потпуности прихватио, односно, када је одбио предлог одбране да се обави ново неуропсихијатријско вештачење сведока “А”.

Жалбом браниоца окривљеног, оспорава се одлука првостепеног суда да одбије предлог одбране окривљеног АА, да се прибави потврда о смрти ћерке сведока “А” и “Б”, те бранилац указује да је чињеница смрти ћерке сведока “А”, од стране првостепеног суда узета као отежавајућа околност приликом одлучивања о кривичној санкцији.

Према налажењу Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, закључак да је неко лице лишено живота, може се директно логички извести из укупних доказа изведених током кривичног поступка, а у конкретном случају то је исказ сведока “А” која се у свим својим исказима изјашњавала о чињеницама и околностима смрти њене ћерке дванаестогодишње ББ, наводећи да је управо тог дана, када је уз помоћ ВВ, у башти власништва ГГ, сахранила своју ћерку, силована од стране АА, потом, исказ сведока “Б”, оца ББ, односно супруга сведока оштећене “А”, затим сведока ДД, која је била присутна када је ББ рањена, те сведока ЂЂ, стрица ББ, који је и рођени брат ЕЕ која је била рањена и налазили се у кући власништва ЖЖ, критичном приликом, са сведоком оштећеном “А”, као и сведока ЗЗ, јетрве оштећене “А”, па и сведока ИИ који је навео да је са оцем ВВ причао о дешавањима у насељу ... током маја 1992. године и да му је отац испричао како је помогао једној жени бошњачке националности, носио храну и воду, и да јој је помогао да сахрани тело преминуле ћерке. При томе, сведок ЈЈ, у исказу датом 19.5.2011. године, описујући критични догађај, навео је да је једна жена седела, друга је лежала, а једна је стајала, и жена која је стајала је рекла да јој је погинуло дете и тражила је помоћ, препознала га је, рекла је “Ти си ... најстарији син, ти си кројач”, док је са том женом причао она је деловала жалосно, јадно и бедно, а она му је и рекла да су друге две жене које су биле ту, рањене, док су причали АА је стајао поред њега и није ништа говорио.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, имао је у виду наводе из одговора браниоца окривљеног, на жалбу Јавног тужиоца за ратне злочине, који се односе на несигурност сведока оштећене “А”, приликом давања исказа на главном претресу, а у погледу чињенице да ли је критичном приликом окривљеном АА рекла да је сахранила дете. Међутим, оштећена је на главном претресу навела да је вероватно рекла АА да је сахранила дете, истичући да је од тог догађаја прошло 30 година, при чему је и сведок ЈЈ, како је то већ напред наведено, у свом исказу потврдио чињеницу да је жена, која га је препознала, рекла да јој је погинуло дете, те да је том приликом АА стајао поред њега.

Имајући у виду све изнето, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, жалбеним наводима браниоца окривљеног, да се осуђујућа пресуда не

може засновати само на исказу једног заштићеног сведока, без других доказа који то чврсто поткрепљују, не доводи се у сумњу потпуност и правилност утврђеног чињеничног стања од стране првостепеног суда.

Наиме, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, исказ сведока оштећене "А", представља поуздан доказ из кога се може на несумњив начин утврдити да је окривљени АА предузео радње за које се у овом кривичном поступку терети, при чему оштећена, а како то произилази из списка предмета, није имала разлога да неосновано терети управо окривљеног АА, кога је познавала и пре рата, као комшију, те посебно када се исказ сведока оштећене цени у вези са исказима других сведока, са којима (као посредним доказима), а у погледу одлучних чињеница, стоји у таквој међусобној и логичкој вези, на начин којим се комплетира слика критичног догађаја. С тим у вези, првостепени суд је правилно поступио када није поклатио веру одбрани окривљеног са главног претреса, при чему је окривљени у истрази негирао да је уопште био на лицу места, док је на главном претресу своју одбрану изменио наводећи да јесте био у кући, али да није извршио кривично дело које му се ставља на терет, правилно налазећи да окривљени на главном претресу прилагођава своју одбрану осталим доказима у списима предмета, а све у намери избегавања кривичне одговорности, те да је његова одбрана супротна изведеним доказима, пре свега исказу сведока оштећене "А", чијем исказу је првостепени суд, без обзира на одређене разлике, правилно поклатио веру, налазећи да је исти, у погледу одлучних чињеница, поткрепљен и другим изведеним доказима и да оштећена није имала разлога да говори неистину, посебно када се има у виду природа кривичног дела, као и средина у којој је живела.

С обзиром на све изнето, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, првостепени суд је одлучне чињенице правилно и потпуно утврдио, те на основу истих, правном квалификацијом из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, правилно применио закон, јер се у радњама окривљеног АА стичу, како објективна, тако и субјективна обележја предметног кривичног дела, за које је и оглашен кривим.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а по жалбама Јавног тужиоца за ратне злочине и браниоца окривљеног АА, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, налази да су исте неосноване.

Према оцени већа овог суда, првостепени суд је, одлучујући о кривичној санкцији, имао у виду све околности из члана 41 КЗ СРЈ, које су од утицаја на одлуку о кривичној санкцији, па је тако од олакшавајућих околности на страни окривљеног АА, ценио да је исти породичан човек, отац двоје деце, као и његов ранији живот, односно да се ради о лицу које раније није осуђивано, док је као отежавајућу околност ценио безобзирност коју је окривљени показао приликом извршења кривичног дела, а које се огледа у чињеници да је кривично дело извршио у ситуацији када му је било познато да је оштећена, пар дана пре критичног догађаја, изгубила дете, коју чињеницу му је оштећена саопштила критичном приликом. Имајући у виду изнете олакшавајуће и отежавајуће околности на страни окривљеног АА, првостепени суд је правилно поступио када је истог осудио на казну затвора у трајању од 7 (седам) година.

И према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, изречена кривична санкција је адекватна тежини извршеног кривичног дела, степену кривичне одговорности окривљеног и иста је нужна али и довољна да се, у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција, оствари сврха кажњавања. Стога су супротни жалбени

наводи Јавног тужиоца за ратне злочине, да је првостепени суд преценио значај олакшавајућих околности на страни окривљеног, у односу на отежавајуће околности, били без утицаја на правилност одлуке првостепеног суда о кривичној санкцији, те је и жалба браниоца окривљеног АА, и у овом делу, одбијена као неоснована.

Из свих изнетих разлога, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, на основу одредбе члана 457 ЗКП, донео је одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Росанда Цевердановић Савковић,с.р.

Председник већа-судија
Растко Поповић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић